

ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ АНГЛОМОВНОЇ КУЛЬТУРНО МАРКОВАНОЇ ЛЕКСИКИ

Ганна Лещенко

докт. філол. наук, професор, завідувачка кафедри
прикладної лінгвістики та перекладу

Черкаського державного технологічного університету
(18006, Черкаси, бул. Шевченка, 460);

e-mail: h.leshchenko@chdtu.edu.ua;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5316-0628>

У статті розглянуто переклад культурно маркованої лексики в межах лінгвокультурного підходу як складника міжкультурної комунікації. Актуальність дослідження зумовлена зростанням ролі перекладу в глобалізованому суспільстві та необхідністю адекватного відтворення національно-культурної специфіки текстів. Метою роботи є визначення особливостей перекладу культурно маркованих одиниць, аналіз їх класифікацій та обґрунтування ролі лінгвокультурної стратегії перекладу в передачі змісту культурологічного характеру. У дослідженні використано описовий, зіставний та лінгвокультурологічний методи, а також метод контекстуального аналізу. Розглянуто підходи до потрактування культурно маркованої лексики, проаналізовано наявні класифікації культурно маркованих одиниць у працях українських і зарубіжних дослідників. Запропоновано поділ культурно маркованої лексики на власні назви, слова-реалії та слова-символи, які відображають різні типи інформації з національно-культурним компонентом. Встановлено, що переклад таких одиниць потребує застосування лінгвокультурної стратегії, яка передбачає вибір між форенізацією та доместикацією залежно від комунікативної мети перекладу. Визначено основні способи передачі культурно маркованої лексики, зокрема транскрипцію, транслітерацію, калькування, описовий переклад та використання функціональних відповідників. Доведено, що врахування культурної специфіки сприяє збереженню прагматичного потенціалу тексту та забезпечує адекватність його відтворення. Отримані результати підтверджують необхідність комплексного підходу до перекладу культурно маркованих одиниць з огляду на міжкультурний контекст.

Ключові слова: *доместикація, культурно маркована лексика, лінгвокультурна стратегія, переклад, форенізація.*

© Лещенко Г., 2026; CC BY 4.0 license

Постановка проблеми та її значення. В умовах глобалізаційних процесів міжкультурна взаємодія стає одним із ключових чинників розвитку сучасного суспільства, що «вбудовується» в економічну, наукову, культурну та інші сфери. З таких позицій переклад уже не може розглядатися виключно як процес перекодування вербальної інформації з однієї мови на іншу: він функціонує як багатовимірний соціокультурний механізм відтворення культурних смислів, цінностей і концептів.

Мова виступає як основний засіб комунікації між людьми та головний інструмент, за допомогою якого знання, уміння й традиції кодуються та передаються від одного покоління до іншого. Мова та культура є двома взаємопов'язаними явищами: і мова, і культура засвоюються в процесі соціалізації, вони не є вродженими, а транслуються через навчання й виховання в межах суспільства, спільноти або соціальної групи у формі певного коду [8: 29].

У цьому контексті особливого значення набуває поняття *лінгвокультурної адаптації*, яке охоплює комплекс перекладацьких стратегій, спрямованих на репрезентацію як денотативного змісту, так і прагматичного потенціалу, естетичного ефекту та культурної маркованості тексту в новому мовному середовищі [1: 228]. Ця актуальність ще більш увиразнюється у випадках, коли йдеться про переклад *культурно маркованих одиниць*, які відображають національно-специфічні особливості світосприйняття – лексем, висловів та ідіом, значення яких зрозуміле лише носіям певної культури.

Актуальність пропонованої статті зумовлена необхідністю комплексного аналізу перекладу як явища міжкультурної взаємодії. Такий підхід передбачає дослідження впливу культурних чинників на перекладацький процес, вивчення взаємодії мовної та культурної систем, визначення специфіки передачі культурно маркованих мовних одиниць, а також аналіз ролі культурного контексту в діяльності перекладача.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасному мовознавстві одним із ключових напрямів наукових пошуків є дослідження національних мовних картин світу як відображення культурних особливостей певного народу. У межах цього напрямку важливим об'єктом аналізу стають культурно марковані лексичні одиниці, а також питання їх класифікації, функціонування та

відтворення в перекладацькій практиці. Зазначеній проблематиці присвячено праці багатьох дослідників, серед яких О. Гарах, І. Голубовська, Л. Дяченко, Р. Зорівчак, О. Зосімова, М. Кочерган, В. Куліш, Н. Серета, О. Тупиця, Н. Хіль та інші.

Необхідність дослідження культурно маркованої лексики та особливостей її перекладу зумовлена тим, що саме ці мовні одиниці репрезентують специфіку національно-культурного досвіду, історичних традицій і соціальних реалій певного мовного колективу. Вони відображають унікальні концепти культури, які часто не мають прямих відповідників у мові перекладу, що створює труднощі в досягненні змістової, прагматичної та функціональної еквівалентності. Внаслідок цього перекладач має застосовувати різноманітні лексичні й граматичні трансформації, що може впливати на точність передачі культурологічної інформації та адекватність сприйняття тексту реципієнтом. Вивчення цих питань має також практичне значення, оскільки дозволяє сформулювати певні рекомендації для перекладу текстів різних типів зі збереженням культурної специфіки оригіналу.

Мета дослідження полягає у визначенні особливостей перекладу культурно маркованої лексики в межах лінгвокультурного підходу, аналізі наявних класифікацій культурно маркованих одиниць та обґрунтуванні ролі лінгвокультурної стратегії перекладу (форенізації та доместикації) у забезпеченні адекватного відтворення національно-культурної специфіки оригіналу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Переклад і культура є тісно взаємопов'язаними явищами, які впродовж останніх десятиліть активно досліджуються з різних наукових позицій у багатьох галузях знань. Це зумовлено низкою чинників, серед яких важливе місце посідає посилення контактів між культурами в сучасному глобалізованому суспільстві. Активізація економічних, політичних і соціальних процесів сприяє поглибленню взаємодії між культурами, цивілізаціями та мовами. Сучасні люди значно частіше, ніж раніше, подорожують країнами, а також мають можливість активно спілкуватися завдяки новітнім технологічним засобам комунікації. У таких умовах переклад стає важливим інструментом забезпечення міжкультурної комунікації, оскільки передбачає складний процес культурного декодування,

перекодування та повторного кодування інформації з метою передачі ідей і смислів з однієї мови на іншу [8: 138].

У сучасній лінгвокультурологічній парадигмі існує безліч підходів до визначення термінологічного обсягу поняття «переклад» крізь призму культури, що зумовлено наявністю численних дефініцій обох понять. Водночас, очевидним є те, що і культура, і переклад зосереджені на відмінностях, що фіксуються в різних мовах (культурах). Ми сприймаємо певну культуру саме через її відмінності від інших культур, а потреба в перекладі виникає тоді, коли ці відмінності істотно впливають на комунікацію. З цих позицій відомий італійській перекладознавець Д. Катан вирізняє три основні підходи до розуміння процесу перекладу (залежно від того, яким чином під час перекладу можна врегулювати відмінності між «своїм» та «інакшим») [9: 1].

У першому випадку – «переклад зсередини культури» (*translation from cultures*) – відмінності мають бути пояснені (в тексті або поза ним), у другому – «переклад для культур» (*translation for cultures*) – відмінності або редукуються шляхом доместикації, або ж, навпаки, увиразнюються за рахунок форенізації. У межах третього підходу – «переклад між культурами» (*translation between cultures*) – йдеться про оцінювання ймовірної толерантності до відмінностей та прагнення посередництва чи узгодження цих відмінностей, що передбачає створення своєрідного міжкультурного простору.

Як бачимо, всі три підходи ґрунтуються на розумінні того, що тексти розглядають з урахуванням ширших контекстів або інтерпретаційних рамок, а сам переклад є формою втручання, яка виходить за межі простого перенесення значень мовних одиниць. Відтак у лінгвокультурній площині постають питання забезпечення адекватності й еквівалентності перекладу. У наукових дослідженнях із перекладознавства ці поняття трактують по-різному: іноді їх ототожнюють та вважають синонімами, тоді як в інших випадках розмежовують як окремі категорії або навіть протиставляють одне одному [7: 177]. У цілому поняття адекватного перекладу має ширший зміст, ніж поняття еквівалентного перекладу, та передбачає відтворення єдності змісту й форми оригіналу засобами іншої мови [4: 57]. Адекватний переклад забезпечує як змістову, так і прагматичну

еквівалентність, водночас не порушуючи нормативних вимог, характеризується точністю й не допускає недоречних спотворень.

Зарубіжні дослідники [10: 2] виокремлюють п'ять основних проблем еквівалентності:

1. Лексична еквівалентність (*vocabulary equivalence*) є найбільш очевидним видом еквівалентності й стосується лексичних одиниць, які вживаються у двох або більше мовах і мають лексичні відповідники.

2. Ідіоматична еквівалентність (*idiomatic equivalence*). Проблеми перекладу виникають тоді, коли в мові використовують ідіоматичні вирази, оскільки ідіоми, як правило, не перекладаються буквально, а іноді не перекладаються взагалі.

3. Граматико-синтаксична еквівалентність (*grammatical-syntactical equivalence*). Мови суттєво відрізняються за граматичною та синтаксичною будовою, і ці відмінності часто мають вирішальне значення для передачі змісту іншими мовами.

4. Еквівалентність досвіду (*experiential equivalence*). Для того, щоб переклад був адекватним у міжкультурному контексті, перекладач має використовувати терміни, що позначають реальні об'єкти, знайомі представникам обох культур, навіть якщо рівень обізнаності з ними не є абсолютно однаковим.

5. Концептуальна еквівалентність (*conceptual equivalence*). Цей тип еквівалентності пов'язаний із забезпеченням відповідності концептів, використаних у текстах мови оригіналу й мови перекладу, де ключовою метою є досягнення рівня перекладу, коли ці концепти мають однакове значення в обох культурах.

Більша частина цих проблем безпосередньо пов'язана з об'єктом нашого дослідження – культурно маркованими одиницями.

У наукових джерелах із мовознавства та перекладознавства можна знайти чимало визначень лексики з національно-культурним компонентом: «безеквівалентна лексика», «національно-маркована лексика», «реалії», «фонова лексика», «екзотизми», «алієнізми», «варваризми», «культуреми» тощо. У нашому дослідженні ми послуговуємося терміном «культурно маркована лексика», що охоплює, по-перше, власне реалії, тобто слова (і словосполучення), що позначають об'єкти, пов'язані з життям, побутом, культурою одного народу і є чужорідними для іншого; по-друге, асоціативні реалії (за класифікацією

В. Виноградова) – вегетативні та анімалістичні символи, фольклорні, історичні, літературні й мовні альясії, символіка кольорів тощо [див. 3: 342].

Стосовно типології культурно маркованих одиниць слід зазначити, що на сьогодні не існує єдиної універсальної класифікації, яка б дозволила уніфікувати принципи розподілу культурно маркованої лексики. Це пояснюється, насамперед, розмаїттям поглядів науковців на саму природу цього мовного феномена, а також відмінностями в дослідницьких цілях і завданнях наукових розвідок. Так, болгарські мовознавці С. Влахов і С. Флорін [5: 66] класифікують реалії за предметною та місцевою ознаками. У першому випадку дослідники вирізняють:

1. Географічні реалії (назви об'єктів фізичної географії та метеорології (*солончак, фьорд*); назви географічних об'єктів, пов'язаних із діяльністю людини (*польдер, арик*); назви ендеміків (*ківі, снігова людина*)).

2. Етнографічні реалії:

- побут: їжа, напої (*спагетті, сидр*), одяг (*кімоно, сарі*), житло, меблі, посуд (*юрта, бунгало*), транспорт (*рікша, кеб*);

- праця: люди праці (*фермер, гаучо*), знаряддя праці (*мачете, бумеранг*), організація праці (*латифундія, бригада*);

- мистецтво та культура: музика й танці (*гопак, блюз*), музичні інструменти (*кастаньети, банджо*), фольклор (*сага, руна*), театр (*кабукі, містерія*), інші види мистецтва й мистецькі предмети (*ікебана, чинте*), виконавці (*трубадур, кобзар*), звичаї і ритуали (*конфірмація, вендетта*), свята й ігри (*Великдень, крикет*), міфологія (*троль, ельф*), культи (*лама, абат*), календар (*вайшак, бабине літо*);

- етнічні об'єкти: етноніми (*банту, баскі*), прізвиська (*кокні, грінго*), назви осіб за місцем проживання (*габровець, каріокас*);

- міри та гроші: одиниці виміру (*фут, ярд*), грошові одиниці (*сантім, песо*), їхні просторічні назви (*сотка, дайм*).

3. Суспільно-політичні реалії:

- адміністративно-територіальний устрій: адміністративно-територіальні одиниці (*департамент, графство*), населені пункти (*хутір, аул*), деталі населеного пункту (*медіна, ларго*);

- органи й носії влади: органи влади (*віче, дума*), носії влади (*канцлер, шериф*);

- суспільно-політичне життя: політична діяльність і діячі (*вігі, торі*), патріотичні й громадські рухи (*карбонарії, макі*), соціальні

явища та рухи (*неп, лобі*), звання, титули, ступені, звертання (*фрекен, лорд*), інституції (*торгпредставництво, рагс*), навчальні й культурні заклади (*лицей, кампус*), суспільний стан і касти (*юнкер, брахман*), знаки та символи станів (*напівмісяць, свастика*);

- військові реалії: підрозділи (*легіон, орда*), зброя (*мушкет, фау*), амуніція (*кітель, бушлат*), військовослужбовці (*отаман, пластун*).

За місцевим принципом реалії розглядають таким чином: 1) у площині однієї мови (свої реалії – національні, локальні мікрореалії та чужі реалії – інтернаціональні, регіональні); 2) у площині пари мов (внутрішні й зовнішні реалії).

Відома українська мовознавиця Р. Зорівчак пропонує розрізняти реалії в історико-семантичному й структурному планах [2: 70-71]. У першому випадку виокремлюють: 1) власне реалії (*коломийка, трембіта, a babysitter, Boxing Day*) та 2) історичні реалії-архаїзми, що внаслідок зникнення референта втратили свою життєздатність (*щезник, аридник, the Black and Tans* («чорно-руді» – англійські каральні загони в Ірландії в 1920-23 рр.); у другому йдеться про реалії-одночлени (*вечорниці, a maypole*); реалії-полічлени номінативного характеру (*разовий хліб, a ticket day*); реалії-фразеологізми (*лоба забриту, to reach the woolsock*).

У лінгвокраїнознавчій традиції культурно марковану лексику нерідко поділяють на кілька груп, зокрема: 1) власні назви, 2) слова-реалії та 3) слова-символи, що містять культурно зумовлений асоціативний зміст і відображають специфіку національної картини світу (Р. Зорівчак, М. Кочерган). Розглянемо цю класифікацію детальніше й проілюструємо її положення власними прикладами.

До першої групи відносять *оніми* – антропоніми, топоніми, найменування установ, організацій, періодичних видань тощо. Такі одиниці акумулюють значний обсяг культурної інформації та можуть сигналізувати про історичні, соціальні та культурні характеристики певного середовища. Наприклад: *Oxbridge* (Оксбридж) – узагальнена назва Оксфорда й Кембриджа, *Ivy League* (Ліга плюща) – елітні університети США, *Downing Street* (Даунінг-стріт) – резиденція прем'єр-міністра Великої Британії.

Другу групу формують *слова-реалії* – лексеми, що позначають предмети, явища або ситуації, притаманні лише досвіду конкретної мовної чи культурної спільноти. Вони репрезентують специфіку побуту, елементи матеріальної та духовної культури,

характерні для окремого народу. Наприклад: *A-levels* (іспити А-рівня) – випускні іспити у Великій Британії), *Thanksgiving* (День подяки) – національне свято США, *freshman* (студент першого курсу) у системі освіти США.

Третю групу утворюють **слова-символи**, тобто одиниці з виразним асоціативним або символічним змістом, які відображають культурні, історичні чи емоційно-ціннісні смисли. Наприклад: *Uncle Sam* (Дядько Сем) – персоніфікований образ США, *the Crown* (Корона) – символ британської монархії, *Wall Street* (Уолл-стріт) – символ фінансового світу США.

Аналіз запропонованих класифікацій демонструє складну природу культурно маркованої лексики та її багаторівневий характер. Усвідомлення особливостей цих груп є важливим для перекладацької практики, оскільки сприяє врахуванню культурної специфіки та забезпеченню адекватного відтворення змісту, що досягається шляхом застосування лінгвокультурної стратегії перекладу.

Лінгвокультурна стратегія перекладу – це комплексний підхід до відтворення смислів оригіналу з урахуванням культурних контекстів, реалій та ментальних особливостей мови перекладу. Форенізацію та доместикацію розглядають як два протилежні типи лінгвокультурної стратегії перекладу, що визначають загальну орієнтацію перекладача щодо передачі культурної специфіки оригіналу.

Лінгвокультурна стратегія перекладу є ширшим поняттям, яке охоплює вибір способів відтворення культурно маркованих одиниць з урахуванням взаємодії двох культур – вихідної та цільової. У межах цієї стратегії форенізація передбачає збереження іншомовного культурного колориту шляхом передачі реалій без значної адаптації до норм мови перекладу, тоді як доместикація орієнтована на наближення тексту до культурних очікувань адресата через використання функціональних відповідників або культурних аналогів. Таким чином, форенізація і доместикація постають як альтернативні напрями реалізації лінгвокультурної стратегії перекладу, вибір між якими залежить від комунікативної мети перекладу, типу тексту та значущості культурного компонента.

Застосування лінгвокультурної стратегії перекладу передбачає використання перекладацьких трансформацій для передачі

колориту та збереження прагматики оригіналу для цільової аудиторії. Найчастіше під час перекладу культурно маркованої лексики застосовують такі перекладацькі прийоми: транскрипцію, транслітерацію, калькування, пошук ситуативного відповідника (аналога), описовий, гіпонімічний, приблизний і контекстуальний переклади (див., напр., [6]).

Урахування культурної маркованості лексики є принципово важливим для перекладача з кількох причин. Передусім від належного тлумачення таких одиниць залежить точність перекладу. Крім того, некоректна передача культурно зумовлених слів може спричинити викривлення змісту оригіналу та втрату значущих культурних смислів. Не менш важливим є й комунікативний аспект: переклад, у якому ігнорується культурна специфіка лексики, здатен ускладнити сприйняття тексту або викликати в реципієнта небажані асоціації. Водночас адекватне відтворення культурно маркованих одиниць сприяє збереженню національно-культурної своєрідності та популяризації культурної спадщини відповідного народу.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження уможливило висновок про те, що переклад у сучасній лінгвокультурологічній парадигмі постає як складний механізм міжкультурної комунікації, спрямований на відтворення культурних смислів і національно-специфічних концептів. Водночас культурно маркована лексика є одним із найскладніших об'єктів перекладу, оскільки такі одиниці відображають унікальний досвід певної мовної спільноти й часто не мають прямих відповідників у мові перекладу. Перспективи подальших розвідок убачаємо в детальному аналізі перекладу культурно маркованої лексики на матеріалі текстів різних функціональних стилів, зокрема художнього, публіцистичного, наукового. Актуальним також вважаємо дослідження ефективності застосування форенізації та доместикації в перекладі англійських культурно специфічних одиниць українською мовою, а також вивчення прагматичних аспектів перекладу культурно маркованих елементів з урахуванням цільової аудиторії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гладуш Н.Ф., Дячок Н.В., Бровко К.А., Курнилович М.О. Лінгвокультурна адаптація англійських текстів у перекладі для українського читача.

- Закарпатські філологічні студії*. 2025. Вип. 41. Т.1. С. 27-236. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2025.41.1.36>
2. Зорівчак Р.П. Реалія і переклад. Львів: Вид-во при Львівському держ. ун-ті, 1989. 215 с.
 3. Зосімова О.В., Лисянська Ю.С. Відтворення культурно маркованої лексики в англомовному перекладі повісті Марка Вовчка «Інститутка». *Лінгвістичні дослідження: зб. наук. пр. ХНПУ імені Г. С. Сковороди*. 2022. Вип. 56. С. 339-350. <https://doi.org/10.34142/23127546.2022.56.25>
 4. Козак Т.Б. Адекватність та еквівалентність перекладу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»*. 2012. Вип. 25. С. 56-57. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/12156> (дата звернення: 04.01.2026).
 5. Куліш В.С., Гарах О.М. Труднощі перекладу маркованої лексики. *Молодий вчений*. 2020. № 12(88). С. 64-68. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-12-88-14>
 6. Середа Н.А. Національно-культурна маркованість лексичних одиниць у німецько-українському перекладі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2019. № 39. Т.3. С. 79-82. <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2019.39.3.18>
 7. Яблочнікова В.О. Перекладацька адекватність та еквівалентність. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2019. № 38. Том 1. С. 177-179. URL: http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v38/part_1/46.pdf (дата звернення: 04.01.2026).
 8. Ilinca C. Issues in translating culturemes. *Studii de grammatica contrastiva*. 2023. No 39. P. 138-142. <https://doi.org/10.5281/zenodo.8112524>
 9. Katan D. Cultural approaches to translation. *The Encyclopedia of Applied Linguistics*. 2012. P. 1-6. <https://doi.org/10.1002/9781405198431.wbeal0293>
 10. Papadakis N., Alettac F., J. Kang, Oberman T., Mitchell A., Stavroulakis G. Translation and cross-cultural adaptation methodology for soundscape attributes – A study with independent translation groups from English to Greek. *Applied Acoustics*. 2022. No. 200. P. 1-14. <https://doi.org/10.1016/j.apacoust.2022.109031>

Стаття надійшла до редакції 14.01.2026.

Статтю рекомендовано до друку 01.04.2026.

Стаття опублікована 31.05.2026.

Як цитувати: Лещенко Г. Особливості відтворення англомовної культурно маркованої лексики. *Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки*. 2026. Вип. 48. С. 74-85. <https://doi.org/10.26565/2073-4379-2026-48-05>

У роботі не використано ресурс штучного інтелекту.

PECULIARITIES OF RENDERING ENGLISH CULTURE-BOUND VOCABULARY

Hanna Leshchenko

Doctor of Philology, Full Professor, Head of Applied Linguistics and
Translation Department,

Cherkasy State Technological University
(18006, Cherkasy, 460 Shevchenka Blvd.);

e-mail: h.leshchenko@chdtu.edu.ua;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5316-0628>

The article examines the translation of culture-bound lexical units within the linguocultural approach as an essential component of intercultural communication. The relevance of the study is determined by the growing role of translation in a globalized world and the necessity to adequately reproduce national and cultural specificity in translated texts. The aim of the research is to identify the peculiarities of translating culture-bound units, analyze their classifications, and substantiate the role of linguocultural translation strategy in conveying cultural meanings. The research is based on descriptive, comparative, and linguocultural methods, as well as contextual analysis. Different approaches to defining culture-bound vocabulary are considered, existing classifications of culture-bound units proposed by Ukrainian and foreign scholars are analyzed. The study suggests dividing culture-bound vocabulary into proper names, realia, and symbolic units representing different types of cultural information. It is established that translation of such units requires the application of a linguocultural strategy involving the choice between foreignization and domestication depending on the communicative purpose of translation. The main techniques of rendering culture-bound vocabulary are identified, including transcription, transliteration, calque translation, descriptive translation, and functional equivalents. The study demonstrates that taking into account cultural specificity helps preserve pragmatic potential and ensures translation adequacy. The findings confirm the necessity of a comprehensive approach to translating culture-bound units with consideration of intercultural context.

Keywords: *culture-bound vocabulary, domestication, foreignization, linguocultural strategy, translation.*

REFERENCES

1. Hladush, N.F., Diachok, N.V., Brovko, K.A., Kurnylovykh, M.O. (2025). Linguocultural adaptation of English-language texts in translation for the Ukrainian reader. *Transcarpathian Philological Studies*. 41(1), pp. 227-236 [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2025.41.1.36>

2. Zorivchak, R.P. (1989). *Realia and Translation*. Lviv: Publishing House of Lviv State University [in Ukrainian].
3. Zosimova, O.V., Lysianska, Yu.S. (2022). Rendering of culture-specific vocabulary in the English translation of Marko Vovchok's novella "Instytutka". *Linguistic Studies*. 56, pp. 339-350 [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.34142/23127546.2022.56.25>
4. Kozak, T.B. (2012). Adequacy and equivalence of translation. *Scientific Notes of the National University "Ostroh Academy". Series: Philology*. 25, pp. 56-57 [in Ukrainian]. Available at: <http://dspace.neu.edu.ua/handle/316497/12156> [Accessed 04 Jan. 2025].
5. Kulish, V.S., Harakh, O.M. (2020). Difficulties in translating culture-marked vocabulary. *Young Scientist*. 12(88), pp. 64-68 [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-12-88-14>
6. Sereda, N.A. (2019). National and cultural markedness of lexical units in German-Ukrainian translation. *Scientific Bulletin of the International Humanities University. Series: Philology*. 39(3), pp. 79-82 [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2019.39.3.18>
7. Yablochnikova, V.O. (2019). Translation adequacy and equivalence. *Scientific Bulletin of the International Humanities University. Series: Philology*. 38(1), pp. 177-179 [in Ukrainian]. Available at: http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v38/part_1/46.pdf [Accessed 04 Jan. 2025].
8. Ilinca, C. (2023). Issues in translating culturemes. *Studii de grammatica contrastiva*. 39, pp. 138-142. <https://doi.org/10.5281/zenodo.8112524>
9. Katan, D. (2012). Cultural approaches to translation. *The Encyclopedia of Applied Linguistics*, pp. 1-6. <https://doi.org/10.1002/9781405198431.wbeal0293>
10. Papadakis, N., Alettac, F., Kang, J., Oberman, T., Mitchell, A., Stavroulakis, G. (2022). Translation and cross-cultural adaptation methodology for soundscape attributes – A study with independent translation groups from English to Greek. *Applied Acoustics*. 200, pp. 1-14. <https://doi.org/10.1016/j.apacoust.2022.109031>

The article was received by the editors 14.01.2026.

The article was recommended for printing 01.04.2026.

The article published 31.05.2026.

In cites: Leshchenko H. (2026). Peculiarities of rendering English culture-bound vocabulary. *Teaching languages at higher educational establishments at the present stage. Intersubject relations*. 48, pp. 74-85. <https://doi.org/10.26565/2073-4379-2026-48-05> [in Ukrainian]

The work does not use artificial intelligence resources.